

Stanowisko Zgromadzenia Ogólnego Związku Miast Polskich wobec projektu założeń ustawy o poprawie warunków świadczenia usług przez JST

Związek Miast Polskich pozytywnie opiniuje kierunek zmian zawartych w projekcie założeń do ustawy o poprawie warunków świadczenia usług przez JST. Projekt zasługuje na poparcie przede wszystkim dlatego, że punkt wyjścia stanowiła rzetelna analiza stanu JST, uwzględniająca wiele aspektów ich funkcjonowania.

1. W założeniach słusznie przyjęto, że w wielu regulacjach prawnych, dotyczących zadań własnych gmin i powiatów, należy:

- uelastyczyć tworzone przez ustawy i rozporządzenia warunki działania JST;
- znieść gorset zbędnych przepisów, które utrudniają dostosowanie organizacji świadczonych usług do warunków lokalnych.

Są to działania niezbędne, by mogła rzeczywiście wejść w życie generalna zasada samodzielności samorządu terytorialnego, którą **art. 4** Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego definiuje następująco:

*2. Społeczności lokalne mają - w zakresie określonym prawem - **pełną swobodę** działania w każdej sprawie, która nie jest wyłączona z ich kompetencji lub nie wchodzi w zakres kompetencji innych organów władzy.*

*3. Generalnie odpowiedzialność za sprawy publiczne powinny ponosić przede wszystkim te organy władzy, które znajdują się **najbliżej obywateli**. Powierzając te funkcje innemu organowi władzy, należy uwzględnić zakres i charakter zadania oraz wymogi efektywności i gospodarności.*

*4. Kompetencje przyznane społecznościom lokalnym powinny być w zasadzie **całkowite i wyłączne** i mogą zostać zakwestionowane lub ograniczone przez inny organ władzy, centralny lub regionalny, jedynie w zakresie przewidzianym prawem.*

*5. W przypadku delegowania kompetencji społecznościom lokalnym przez organy władzy centralnej lub regionalnej, powinny one, w miarę możliwości, mieć **pełną swobodę dostosowania sposobu wykonywania tych zadań do warunków miejscowych**.*

2. Należy zaznaczyć, że regulacje proponowane w założeniach należy potraktować jako początek pożądanых zmian, które powinny pójść o wiele dalej, zwłaszcza w najbardziej przeregulowanych dziedzinach zadań własnych JST, którymi są **pomoc społeczna i edukacja**.

3. Warunków określonych w art. 4 EKSL nie spełnia zadanie "własne", w którym organy prowadzące szkoły nie tylko nie mają żadnego istotnego wpływu na wynagrodzenia zatrudnianych przez siebie pracowników, a jeszcze na koniec roku muszą „wyrównywać” płace bez żadnego odniesienia do oceny jej jakości. Chodzi oczywiście o oświatę, w której płace dla nauczycieli, ustalone na szczeblu centralnym, bez żadnego wpływu ze strony JST, powinien wypłacać rząd (JST co najwyżej mogłaby prowadzić obsługę kasową wypłat wynagrodzeń, jako zadanie zlecone).

Kołobrzeg, 1 marca 2013